

Özel Sektör İçin Aile Yardımı ve Çocuk Yardımı İstisnaları

Özel Sektör İçin Aile Yardımı ve Çocuk Yardımı İstisnaları

İşverenin çalışanlarına “ Çocuk Yardımı veya Çocuk Zammı” ve “ Aile Yardımı ya da Aile Zammı” adı altında yaptığı yardımların her dönem devletçe belirlenen oranlarda SGK ve Gelir Vergi istisnaları bulunmaktadır. İlk olarak memurlara tanınan bu istisnaların bir kısmından özel sektör çalışanları için de faydalanılabilmektedir.

Çocuk Yardımı, işverenin işçilerine kendi inisiyatifinde ödediği ya da iş sözleşmesi ya da toplu iş sözleşmesine dâhil olan hükümlerle ödemekten sorumlu olduğu yardımlardır. Adından da anlaşıldığı üzere işçinin çocuklarına karşılık verilir. İşveren ödediği bu yardımları, yaşları dikkate alınarak çocuk başına hesaplanan tutarlarda SGK ve vergi matrahından istisna edilmektedir.

Aile Yardımı da çocuk yardımı gibi zorunlu ödenen bir yardım değildir. Ancak iş sözleşmeleri ile hükümlere bağlanmışsa işverenin ödeme zorunluluğu bulunmaktadır. İşverence işçiye aile yardımı adı altında ödenen yardımların SGK primlerinde istisnası bulunmasına rağmen gelir vergisi matrahından indirimi yalnızca memurlara ödenen yardımlar için geçerlidir. Özel sektör çalışanları için ödenen aile yardımları gelir vergisi matrahına dâhildir, herhangi bir gelir vergisi indirimi söz konusu değildir.

Sosyal Güvenlik Primleri İstisnası

Aile ve çocuk yardımları için istisna uygulanıp uygulanmayacağı 5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu Madde 80/3-b bendinde açıkça düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

*“Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, **çocuk ve aile zamları**, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30’unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.”* denilmiştir.

Buradan da anlaşılacağı üzere ilgili kurumlarca belirlenen istisna tutarları dâhilinde aile ve çocuk yardımları SGK matrahından indirilebilmektedir.

Her yıl yeniden belirlenen aile ve çocuk yardımları 2015 yılı istisna rakamları aşağıda verilmiştir:

SGK	01.01-30.06.2015	01.07-31.12.2015
ÇOCUK YARDIMI SGK İSTİSNASI	24,03 TL	25,47 TL
AİLE YARDIMI SGK İSTİSNASI	120,15 TL	127,35 TL

Gelir Vergisi İstisnası

Çocuk Yardımı hem SGK hem de gelir vergisinden belirtilen oranlara kadar muaf tutulurken, aile yardımının sadece SGK matrahında istisnası vardır. Aile yardımı için vergi muafiyeti yalnızca kamu çalışanları için vardır. Çocuk yardımı için gelir vergisi istisnası 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu Madde 25/4 bendinde belirlenmiştir. Bu maddeye göre;

“Hizmet erbabına ödenen çocuk zamları (Bu zamlar Devletçe verilen miktarları aştığı takdirde, fazlası vergiye tabi tutulur.)”

Buradan da anlaşılacağı üzere işçiye ödenen Çocuk Yardımları/Zamları ilgili kurumlarca her dönem için yeniden belirlenen istisna tutarları dâhilinde gelir vergisi matrahından indirilebilmektedir.

GELİR VERGİSİ	01.01-30.06.2015	01.07-31.12.2015
ÇOCUK YARDIMI GV İSTİSNASI	19,83 TL	20,77 TL
0-6 yaş grubu için	39,65 TL	41,45 TL
AİLE YARDIMI GV İSTİSNASI (sadece kamu çalışanları)	169,24 TL	177,30 TL

Damga Vergisi

Aile yardımı ve çocuk yardımı üzerinden damga vergisi istisnası bulunmamaktadır. İşçiye ödenen bu yardımlar üzerinden damga vergisi hesaplanarak ödenmelidir.

SGK İstisna Yemek, Çocuk, Aile Yardımı

SİGORTA PRİM HESABINDA İSTİSNA OLAN YEMEK PARASI, ÇOCUK ZAMMI, AİLE YARDIMI TUTARLARI

SİGORTA PRİMLERİNİN HESABINA ESAS KAZANÇLARDAN İSTİSNA TUTULACAK YEMEK PARASI, ÇOCUK ZAMMI VE AİLE ZAMMI (YARDIMI) TUTARLARI (5510 Sayılı K. Md. 80)

5510 Sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların;

- Yemek Parası

01.01.2018 - 31.12.2018 Tarihleri Arasında; 67,65 TL x % 6 = 4,06 TL (Günlük)

- Çocuk Zammı (Bir Çocuk İçin):

01.01.2018- 31.12.2018 Tarihleri Arasında; 2.029 TL x % 2 = 40,59 TL (Aylık)

- Aile Zammı (Yardımı):

01.01.2018- 31.12.2018 Tarihleri Arasında; 2.029 TL x % 10 = 202,95TL (Aylık)

tutarındaki kazançları prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

NOT: Azami iki çocuk için istisna uygulanacak olup fazlası ile tesbit edilen miktarın üstü prime tabi tutulur.